

Лісовий фонд регіону в розрізі земель цільового призначення та категорій земель
(станом на 01.01.2019 року) [3]

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких лісові ділянки, землі запасу	Загальна площа, га	Лісові землі, тис. га							Усього лісових земель
			вкриті лісовою рослинністю		не вкриті лісовою рослинністю					
			усього	із них лісові культури	Незімкнуті лісові культури	руби	галявини, біополяни	лісові дороги, просіки, розриви		
I. Землі лісогосподарського призначення										
	Закарпатське ОУЛМГ	588,8	532,6	135,9	7,6	10,8	4,2	4,3	525,8	
II. Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення										
		79,8	69,5	69,5	1	-	1,4	-	71,9	
III. Землі іншого призначення										
		682,7	106,6	106,6	39,9	2,0	2,3	-	150,8	

Лісові ресурси Закарпаття використовуються для заготівлі деревини. Крім задоволення потреб господарства в деревині й продукції побічних лісових користувань, лісові насадження мають важливе природоохоронне і рекреаційне значення. Лісові масиви регулюють поверхневий стік, захищають ґрунти від ерозії, а водні джерела від замулення та забруднення, попереджають утворення селевих потоків, зсувів ґрунтів. Захисні функції лісів передбачають позитивний вплив на клімат, гідрологічний режим рік і прилеглих територій, оптимізують кліматичні чинники.

Особливим призначенням лісів області є їхня рекреаційна і лікувально-оздоровча функції. Чудові гірські краєвиди з безліччю гірських потоків, чисте повітря і вода, наявність численних мінеральних джерел, географічне розташування приваблюють в Закарпаття туристів з усіх кінців світу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Екологічний паспорт Закарпатської області [Електронний ресурс] Режим доступу - <https://menr.gov.ua/news/>
2. Кілінська К.Й. Еколого-прогнозна оцінка природно-господарської різноманітності Карпато-Подільського регіону України [Текст] / К. Й. Кілінська. - Чернівці : Рута, 2007. - 492 с.
3. Національні доповіді про стан довкілля Закарпаття [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://ecozakarpat.gov.ua>

Юрій Мельник

Науковий керівник – доц. Питуляк М.В.

ОСОБЛИВОСТІ ЛІСОКОРИСТУВАННЯ В ДП «КАЛУСЬКИЙ ЛІСГОСП»

Ліси України є її національним багатством і за своїм призначенням та місцезнаходженням виконують переважно екологічні, естетичні, виховні та інші функції, мають обмежене експлуатаційне значення і підлягають державному обліку і охороні [3].

Ліси на території України, займають площу близько 10,5 млн. га і в даний час характеризуються суттєвим переважанням штучних насаджень – лісових культур над природними.

Урядом країни в травні 2002 р. була прийнята до виконання комплексна програма «Ліси України», згідно якої передбачено збільшити площу лісів держави на 2,0 - 2,5млн. га, що забезпечить зростання лісистості до рівня 19-20%. Виконання цієї програми базується винятково на створенні лісових культур і природному зарощуванні зрубів, для чого Кабінетом Міністрів України заплановано виділення із державного та місцевих бюджетів значних відповідних коштів [4].

На території Калуського району розміщено чотири лісництва, де чітко виражені лісокультурні умови лісництва і практика проведення лісовідновних робіт.

Основною метою статті є аналіз розміщення лісів на території Калуського лісгоспу, вікова структура та склад порід в лісах, а також характеристика ведення лісового господарства та перспективи і напрямки подальшого його розвитку.

ДП «Калуська лісове господарство» розташоване в північно-західній частині Івано-Франківської області на території Калуського району і займає площу 20987,0 га. В тому числі площа вкрита лісовою рослинністю – 19524,3 га, загальний запас деревини складає 3750,27 тис.м³, загальний приріст – 60 тис.м³, щорічний приріст насаджень на 1 га – 3,1 м³.

Метою діяльності ДП «Калуський лісгосп» є організація раціонального ведення лісового господарства та невиснажливе і безперервне використання лісових ресурсів, яке має забезпечити охорону генетичного, видового, біологічного і ландшафтного різноманіття, посилити водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні та інші корисні властивості лісів для охорони здоров'я людей і поліпшення навколишнього середовища.

Одним із головним завдань є створення та відновлення лісів з метою підвищення продуктивності та біологічної стійкості насаджень, покращення їх якісного складу, посилення ґрунтозахисних, водорегулюючих, рекреаційних та інших функцій лісу.

Рис.1. (організаційна структура) [3].

У структурі лісів переважають рекреаційно-оздоровчі ліси – 20887,1 га. Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення – 99,9 га

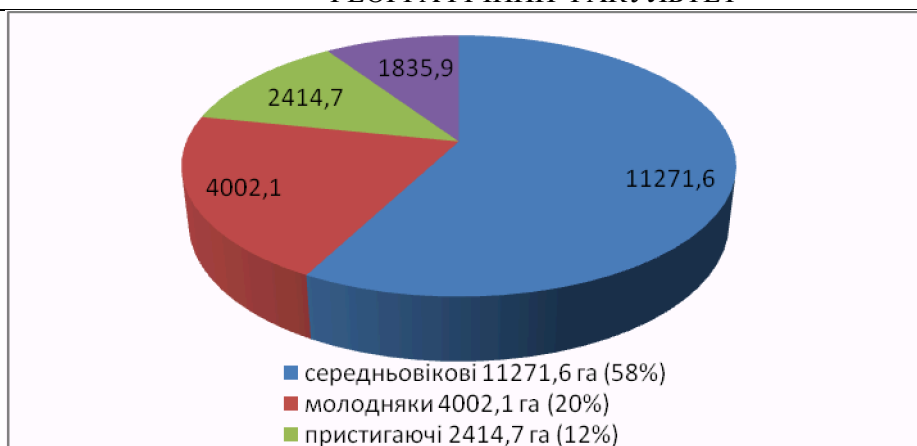

Рис. 2. Розподіл площі земель вкритих лісовою рослинністю за групами віку

У віковій структурі переважають середньовікові насадження, частка яких становить 58%. Для лісів природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення частка цих лісів вища – 70%. Середньовікові насадження займають площу 11271,6 га. Найменшу площу займають молодняки – 4002,1 га. Третина лісових насаджень припадає на стиглі і перестійні – 10%. Середній вік лісових насаджень – 51 – 60 років, в експлуатаційних лісах і 61 – 70 років в інших категоріях лісів.

У складі порід в лісах лісгоспу переважають твердолистяні, які займають площу 15,6 тис. га (80%), хвойні – 2,5 тис. га (12,8%), м'яколистяні – 1,4 тис. га (7,2%). У складі хвойних насаджень переважають ялиця і ялина відповідно – 1587,6 га і 606,6 га. Значно менші площі займають сосна (267,3 га) і модрина (22,1 га).

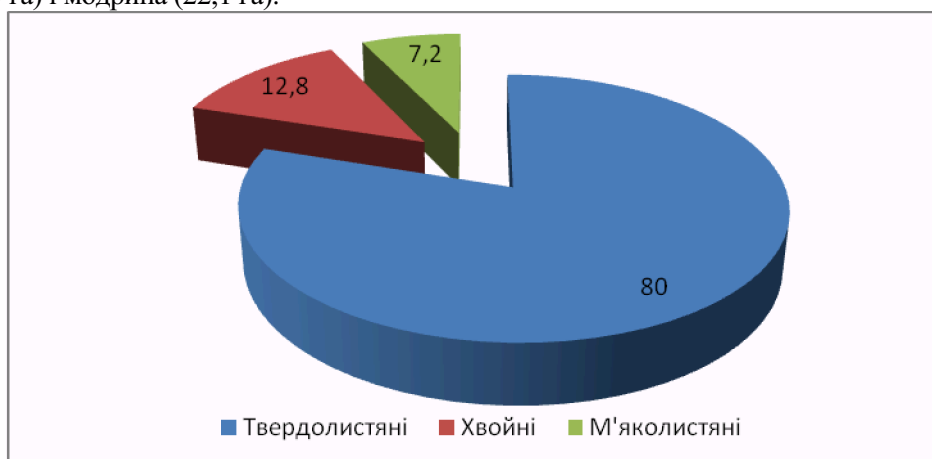

Рис. 3. Породиний склад лісів Калуського лісгоспу, %

У структурі твердолистяних насаджень переважає дуб високостовбурний (9475,5 га). Меншу площу займають: дуб низькостовбурний – 1028,9 га, бук – 3258,8 га, граб – 1753,1 га, ясен – 35,8 га, клен – 56,9 га, в'яз – 1,8 га.

Найменшою є площа, яку займають м'яколистяні породи: береза – 452,0 га, осика – 29,6 га, вільха – 715,7 га, липа – 219,2 га, тополя – 0,7 га, верба – 9,6 га.

Інші породи займають 3,4 га.

На території лісгоспу знаходиться три об'єкти природно-заповідного фонду загальною площею 84,3 га. Серед них ботанічний заказник місцевого значення «Вісова» – 27,5 га у Калуському лісництві, у Войнилівському лісництві ландшафтний заказник місцевого значення «Яськів потік» площею 20,0 га, в цьому ж лісництві – ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Копанки» площею 36,8 га.

У ДП Калуський лісгосп проводяться роботи по лісорозведенню та лісовідновленню. В лісгоспі налічується 6 розсадників загальною площею 4,0 га, в тому числі 1 базовий розсадник площею 3,0 га.

Щорічна кількість вирощеного стандартного садивного матеріалу складає біля 500,00 тис. шт. сіянців. На території лісгоспу є 4 об'єкти ПЛНБ, а саме: генетичний резварт ялиці білої –

15,6 га; дуба звичайного – 3,8 га; дуба червоного – 3,6 га; модрина європейської. – 3,0 га
Щорічні обсяги лісовідновлення складають 53,0 га, в т.ч. лісові культури 35,0 га, площі лісорозведення 5,0 га

Лісове господарство є важливою галуззю народногосподарського комплексу України, призначено організовувати, впорядковувати і використовувати лісові ресурси, а також відтворювати, підвищувати продуктивність лісу та охороняти його. Головна особливість лісового господарства полягає у тривалому періоді лісовирощування. Це єдина галузь, де виробничий цикл триває не години, дні, а десятиліття, іноді навіть століття. Галузевим органом у сфері охорони і використання лісових ресурсів є Державне агентство лісових ресурсів України. На регіональному рівні спеціально уповноваженими органами лісового господарства є державні обласні управління лісового і мисливського господарства [4].

ЛІТЕРАТУРА

1. Пастернак П.С. Ліс і охорона вод від забруднення / П.С. Пастернак, М.М. Приходько - Ужгород: Карпати, 1988. - 96 с.
2. Генсірук С.А. Ліси України / С.А.Генсірук. Наук. тов. ім. Шевченка, УкрДЛТУ. - Львів, 2002. - 495 с.
3. “Про організаційну структуру управління лісовим господарством наказ Міністерства лісового господарства України від 31.10.1991 р. №133 // Електронний ресурс. [Режим доступу]: <http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/publish/>.
4. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991р. №1264-ХІІ Електронний ресурс. [Режим доступу]: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2997-14>.
5. Калуський лісгосп Електронний ресурс [Режим доступу] <https://www.ifforestry.gov.ua/>

Мостова М.

Науковий керівник – доц. Варакута О.М.

ДОШКІЛЬНА ТА СЕРЕДНЯ ОСВІТА ГУСЯТИНСЬКОГО РАЙОНУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Поняття «освіта» є складним і багатофункціональним. Це цілеспрямована пізнавальна діяльність людей з отримання знань, умінь та навичок або їх вдосконалення. З суспільно-географічних позицій розуміння освіти лише як процесу, результату або галузі є однобічним. Усвідомлювати зміст поняття треба комплексно – із урахуванням усіх взаємозумовлених складників [7]

Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.[4]

У сучасному суспільстві відбувається зростання ролі системи освіти та розширення її соціально значущих функцій.

Одним з пріоритетів Гусятинщини є забезпечення конституційних гарантій доступності та рівності прав громадян на отримання якісної освіти, підвищення рівня охоплення дітей дошкільною освітою, оновлення та удосконалення змісту, форми і методів організації освітнього процесу в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах, сприяння інноваційному розвитку його середовища, збереження та вдосконалення мережі дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладів, відповідно до потреб району та територіальних громад, забезпечення належного рівня їх утримання та функціонування, сприяння збереженню здоров'я дітей, забезпечення раціональним, якісним та безпечним харчуванням, впровадження нових технологій з розвитку освіти.

Структура освіти в Україні відповідно до Закону України «Про освіту» включає: дошкільну освіту, повну загальну середню освіту, позашкільну освіту, спеціалізовану освіту, професійну (професійно-технічну) освіту, фахову передвищу освіту, вищу освіту, освіту дорослих, у тому числі післядипломну освіту. Здобуття загальної середньої освіти